

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati v avstro-ogrsko deželo za vsako leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsako leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsako leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljanja naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvošč frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Shod v Šmarju pri Jelšah.

Nekako nestrpno smo pričakovali 3. avgusta, dneva, ko so hoteli slovenski akademiki naprednega mišljenja prvokrat nastopiti s svojim »pozitivnim delom«.

Zakulisne intrige izza mariborskega brloga so se srečno preprečile in tudi preteči Jupiter pluvius je v očigled velike mladeniško akademične navdušenosti ublažil svoje kujavo lice, tako, da se je vršil shod popolnoma v redu, mirno in v bistvu po intencah njegovih prirediteljev.

Glasom sporeda imeli so dijaki-akademiki dopoldne in narodni šoli zaupni shod, kjer so razpravljali o materijalnem položaju dijaštva, o kulturno-političnih strujah na Slovenskem ter o even. ustanovitvi ferialnega društva za Spodnji Štajar.

Za slovensko dijaštvo se sicer nekaj stori, a je še premalo in dijaki bodo, to čuteč, svoj čas izrekli svoje želje. Priporočamo njihove brezdvomno opravilne želje v blagohotno vpoštevanje.

O drugi točki ni, da bi se govorilo, ker se je ob sebi umevno preresetavala in mogla presojati le, recimo, evfemistično, akademiki.

Posebne ferialnega društva se ne bo ustanovilo, ker je nota bene absolutno nepotrebno in ker tudi nima prihodnosti.

Pri sledečem banketu so se vršile običajne navdušene napitnice in je bilo zlasti napredno učiteljsvo predmet pristranih ovacij.

Okoli četrte ure pričel se je pod milim nebom javen shod, kateremu je predsedoval trški župan in učitelj gosp. Ferlinc. Njegovo izvolitev sprejeli so šmarnski okoliški podrepaniki, stoječi okoli govorniškega odra pod poveljstvom domačega kapelana, s poparjeno molčečnostjo. Drugače tudi ni kazalo.

Gospod dvorni svetnik Ploj kot sklicatelj shoda je obžaloval, da se je duhovščina v tako malem številu shoda udeležila, poveljavši njene — nekdanje — vsestranske zasluge za narodno stvar

je delal njej v dobro razumljenem namenu prav orientalske poklone.

Prvi govornik g. cand. juris. Vekoslav K u k o v e c je v daljšem, poljudnem govoru obrazložil pomen slovenskega vseučilišča za slovenski narod, ter doseganje dolgoletne boje za ta potrebni in upravičeni kulturni zavod.

Drugi govornik je bil g. nadučitelj S t r m š e k, ki je razpravljal v poljudnih, prepričevalnih, srce najreakcionarnejšega oratarja za narodno šolo navdušujočih besedah o tem kardinalnem vprašanju. Bil je gotovo najpotrebnejši, pa tudi naj-srečnejši govornik tega shoda.

To bodi tako akademikom, kakor vsem »narodnim« boriteljem migljaj, naj ne pitajo nevednega ljudstva več z rimskokatoliškimi himerami, ker ljudstvu je pričakovati pomoči in rešitve v ljudskih krogih, ne pa v rimskih kohortah.

Močan kontrast prejšnjemu ljudskemu govorniku je bilo poročilo gosp. državnega poslanca dr. Ploja o političnem položaju. Mrcvaril je politiko, mrcvaril pa je tudi našo lepo slovenščino. Kar se tiče njegovega stvarnega poročila, mora se reči, da bi sodil njegov govor pač med razumnike, ne pa med priprosto ljudstvo. Priprost kmet se pač ne razume tako visoke politike, kakor se je gospod poslanec dotikal. Povedati pa treba, da je omenjal nekaj zakonov, katere je sklenil v zadnjem času državnih zborov v korist kmeta. Tudi je obžaloval, da je »Štajerc« tako med ljudstvom razširjen, kajti tega lista ne bi smel noben kristijan čitati, zamolčal pa je seveda v z r o k e, zakaj se tako širi.

Gospod dr. Ploj je zaključil svoj govor z zatrdilom, da slovenski poslanci niso in ne bodo ladija, katera bi se semintja nagibala (?). Na predsednikov predlog mu je izreklo kakih 400 zborovalcev popolno zaupnico in zahvalo.

Kot zadnji govornik je nastopil g. dr. Karlovšek, ki je s praktičnimi dokazi v dobro zasoljenem jeziku kazal ljudstvu na nekatere napake pri njegovem gospodarstvu ter ga v navdušenih besedah

bodril k nastopu na racionalnejša pota. Splošno se mora g. govorniku priznati, da je naredil na poslušalce dober utis in da je marsikatera njegova beseda padla na rodovitna tla.

Ko je bil dnevni red shoda končan, so bile sprejete tri resolucije. Prva se glasi: Slovenci, zbrani dne 3. avgusta na ljudskem shodu v Šmarju, odločno ugovarjajo zoper zanemarjanje štajerskih Slovencev s strani deželne in državne vlade v kulturnem in gospodarskem oziru. Protestujemo zoper potratno gospodarstvo nemške uprave z našim denarjem v pomenčevalne namene in protiavtstrijske demonstracije ter zahtevamo ločitev slov. dela štajerske dežele od Nemcev in samoupravo za slovenski del dežele.

Druga: Na ljudskem shodu v Šmarju zbrani slovenski volilci zahtevamo odločno ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani, protestujemo zoper ničevne ugovore, da za slovensko vseučilišče še ni potrebna slovstva in protestujemo kot davkoplačevalci zoper izgovor, da država nima za slovensko vseučilišče gmotnih sredstev. Zahtevamo od svojih poslancev, da v vsakem oziru uravnajo svoje stališče proti vladi, v tem smislu, kakor bode ista postopala v zadevi slovenskega vseučilišča.

Tretja: Vsi tukaj navzoči zborovalci pozivajo slovenske državne poslance, posebno dvornega svetnika dr. Ploja, naj delujejo na to, da se združijo vsi jugoslovanski poslanci brez izjeme mišljenja v eden klub. (Hörst, Žilindra? Opomba stavca.)

Po tako končanem zborovanju zbralo se je mnogoštevilno občinstvo v Jagodičevi gostilni k veselici, pri kateri so sodelovala narodna pevska društva.

Po stari slovenski navadi zaključilo se je zborovanje s trikratnim »Slava-klicem« cesarju, večerna veselica pa z običajnim plesom.

S prirejenim shodom so zadovoljni vsi zborovalci, izvzemši nekatere duhovnike.

V Ljubljani, 5. avgusta.

Razveljavljeni sklepi duhovniškega shoda.

Meseca avgusta l. l. se je vršil na Dunaju znani shod katoliških duhovnikov iz Avstrije. Sprejelo se je mnogo resolucij in zahtev, ki so se potem predložile škofom v odobrenje. Iz shoda je še posebno znana zahteva duhovnika Scheicherja, naj se začne z reformacijo v cerkvi pri glavi in udih. Ali škofje so takoj zavohali, da preti od te strani nevarnost njihovi avtoriteti in papeževi vsemočnosti. Dunajski škofijski list namreč prinaša sedaj naslednji razglas: »V novembru l. l. zborujoči »prečastiti« episkopat se je baval tudi s shodom duhovnikov. Knezoskof Aichner je poročal o vprašanju: Kako stališče zavzema škofijstvo napramplošnem duhovniškemu shodu, ki se je vršil lani avgusta na Dunaju? Ko se je predmet od vseh strani razpravljal, so se škofje zedinili: Škofijstvo ne odobruje splošnih duhovniških shodov ter bodo škofje prej kot slej nudili svojim duhovnikom priliko za želje in pritožbe po potu, ki je predpisan v cerkvenem pravu. Vsled te dovolj jasne izjave bo seveda moral izostati drugi shod duhovnikov, za katerega je že bilo vse pripravljeno. In oni »nevstrašeni reformatorji« lanskega shoda so se lepo potuhnili pod mrzlim škofovim curkom ter pišejo v svojem glasilu, da hočejo škofje s prepovedjo »po temeljitem prevdanku, koristiti veri in cerkvi.«

100letnica Kossuthovega rojstva.

se bo praznovala po celem Ogrskem dne 19. septembra letos. Neodvisna stranka hoče to priliko porabiti za političen demonstracije, za samostojno madjarsko armado in za ločitev od Avstrije. Grof A. Apponyi je obljubil udeležbo kot predsednik poslanske zbornice le pod pogojem, da bo slavnost posvečena samo Kossuthovemu spominu. Tudi ministrski predsednik je povabljen h glavni slavnosti.

LISTEK.

Na deželi med Slovenci.

Zapiski in misli popotnika. Ruski spisal dr. Damov.

(Konec.)

VIII. Čehi in Slovenci.

Izmed tujih Slovanov nadkriljujejo vse druge zlasti Čehi, in treba je priznati, da njih prisotnost v kranjski deželi ter njih prisrčna zveza s Slovenci prinaša slovanski stvari velik dobiček. Ravnajoč se po geslu: »Svoji k svojim«, so postavili Čehi na tako imenovanem Grintovcu svojo lastno chato (kočo) za 20.000 gold. To je svoje vrste konkurenca nemškemu »Alpenklubom« in podpora Slovincem. V novjšem času sploh Čehi v celih trumah obiskujejo Kranjsko! Že sedaj je na Bledu vse polno Čehov in njih hvalevredna organizacija in odločnost se dá zapaziti na vsakem koraku. Ako zaideš v »Kurhaus«, ali v katero drugo prodajalnico časopisov, pa najdeš ne le »Národní Listy«, marveč tudi druge češke časopise. Na pošti ali v gostilnicah, v katere zahajajo Čehi, so se slovenska dekleta že toliko seznanila s m za Slovence razmerno dovolj težkim

jezikom, da jim razumevanje češčine ne dela več nikakršne težave.

Radi boljše ilustracije povedanega naj navedem še dva navidezno neznatna vzgleda: Na dan cesarjevega rojstva se prireja na Bledu prekrasna in svoje vrste kaj redka razsvetljava »dač«, gostilnic in jezera. Na neštevilnih, z venci ozaljšanih ladjicah, osvetljenih pri tem še z raznobarnimi lampijoni, se vozi občinstvo v vrstah po jezeru. Sprejaj na večjih ladjicah svira ves čas godba ter zapoje semtertje slovenski pevski zbor; umetalni ogenj in hura-klici občinstva v presledkih privedajo temu prizoru še več življenja. To pa se ne vrši, kakor se je pripetilo tudi v tem letu, brez nestrpnosti, ki je pri nas v Avstriji že navadna. Številni in bogati gostje, Nemci in židje, se porivajo ter s svojimi klici »hoch!« in »heil!« si časih nalašč prizadevajo zaglušiti slovenski »živio«. Tu pa prihaja slovenski mladini na pomoč basist Čeh. Ne umolkeje še poslednji glasovi slovenskega živio, kar nakrat zagromi skupno in zategljivo »Na zdar!« in »rjojenje češkega leva« kar popari žida ter mu odvzame pogum pri tem tekmovalju, ako že ne pri okupaciji lojalnosti. To je sicer malenkosten fakt, toda pri nas v Avstriji, kjer je treba braniti

in si priboriti tako rekoč vsako ped društvenega življenja, je karakteristična tudi ta malenkost.

Drugi vzgled: Blizo »Kurhaus« stoji skromen in navidez mračen spomenik pesnika Prešerna. In češke ženske skoro vsako nedeljo zaljšajo spomenik z venci svežih cvetic in rož. Porečete zopet: to je malenkost! Toda ta malenkost skupno z delovanjem vpliva kaj dobro na nezavedno maso. Takšne in tem podobne manifestacije so še tem bolj potrebne v slovanskih zdraviliščih, kjer se priprosti narod pod vplivom tujcev svojemu narodu navadno odtuja in propada. A taka naklonjenost k odtujenju se opaža, žalibog, že med kmeti na Bledu.

Z ozirom na navedeno okoliščino, kakor tudi glede na to, da Čehi nadkriljujejo druge goste, se nikakor ni čuditi, da se tudi ne le Slovenci, marveč tudi ostali Slovani radi pridružijo Čehom.

V tem letu je bila glavno središče slovanskega društva velika gostilnica blejskega župana in vrlega Slovenca, gosp. Peternela. Ondi nastanjeni Čehi so bili glavni voditelji društvenega življenja. Na hvalo energični organizaciji prof. P. iz Prage in njegove rodoljubne rodbine so se prirejali večkrat skupni obedi, zabavni

večeri in veselice, skupni izprehodi ter končno oficialen sprejem praške družine biciklistov. Pri Peternelu je bila različna družba. Tu je bil že prileten predstavitelj Slovencev, vseučiliščni prof. K., ki zna več nego 30 jezikov, prof. Š. iz Rusije, visoki uradniki iz Prage, z Dunaja, profesorji, učitelji, učiteljice, priletne in mlade gospe, dijaki — z eno besedo raznovrstna slovanska ljudovlada! In treba je priznati, da prinaša tako občevarje velik dobiček za vsestransko seznanenje slovanske družine. Kajti skupno občevarje in prijaznost tvori začetek slovanske vzajemnosti. V takih okoliščinah se vsak udeleženec ne le seznanja s političnimi strujami in z narodnim duhom, marveč se v prvi vrsti nauči v praksi jezika, pesni, običajev in sploh značaja tega ali drugega plemena. Celo priletna ženska, ki ni videla in ne slišala nikdar drugega, razun svojega materinega jezika, se vsa presenečena prevzame, ko začuje nakrat drugi slovanski jezik in pesem. »Saj je to, kakor bi bilo naše!« tako pravijo navadno ljudje, ki imajo slučajno priliko, biti navzoči na vseslovanskih zabavah in koncertih.

Treba bi bilo n. pr. videti, s kakšno navdušenostjo so bili sicer brez šuma in dovolj skromno sprejeti češki biciklisti od

Vatikanska politika.

Ruska legacija v Vatikanu se odpravi, ker je ruska vlada uvidela brezkoristnost in brezplivnost te naprave. Seveda delajo v Vatikanu na vse kriplje, to preprečiti, ker bi pomenila odprava legacije občutno škodo za vatikansko politiko. Vprašanje se baje končno reši v osebnem razgovoru med carjem in papežem, ker je car obljubil ob priliki svojega italijanskega potovanja tudi papeža obiskati. — Prihodnji konzistorij se vrši v mesecu decembru ter se mu pripisujejo velike važnosti, ker bo imenovanih več kardinalov. Izmed celega tucata kandidatov bo izbral papež tri ali štiri, baje tudi enega za Avstrijo. — Dne 13. avgusta se bo rešil končno proces Dalmatincev v zadevi zavoda sv. Jeronima. 150 slovanskih duhovnikov je poslalo papežu prošnjo, da se uvede v cerkvah slovansko bogoslužje. V Vatikanu so v hudih škripcih ter pustijo prošnjo ležati. — Petrov vinar je vrgel papežu od 1. januarja do 30. junija t. l. 6.500.000 lir. Ker pa je letos »rodovitno« leto, pričakujejo do konca leta vsaj 12 milijonov. Beračija vendar tudi v slabih časih redi!

Najnovejše politične vesti.

Ogrski primas kardinal Vaszáry se namerava vrniti v samostan, ker niso v Vatikanu zadovoljni z njegovim miroljubnim značajem. Imeti hočejo bojevitega cerkvenega kneza, kakršen je na pr. vesprimski škof baron Hornig. — Nezaupnico poslancema Schalku in Haucku je izrekel občinski zastop v Plancici. — Češko-nemške upravne konference se že pripravljajo ter je imel te dni ministrski predsednik Koerber posvetovanja z ta namen s poslancema Kramářem in Stranskim. — Seja mladočeškega izvršilnega odseka je sklicana na petek 8. t. m. — Rumunski kralj se pride jutri zdraviti v toplice Gastein. — Zapiranje samostanskih šol na Francoskem se vrši v nekaterih krajih povse mirno. Na dveh krajih pa so župniki strgali z vrat pečat vladnega komisarja, za kar sta bila aretirana. — Nemško-avstrijski učiteljski shod se je vršil v Opavi. Udeležilo se ga je nad 1200 učiteljev, med njimi tudi poslanca Schreiter in Seitz. — Burski general Luka Mayer je prišel v London ter ga je kralj povabil k slavnostim kronanja, kar pa je general odklonil, češ, da mora iti v toplice. — Kitajci v Južni Afriki. Vsled pomanjkanja domačih delavcev hočejo poklicati v južnoafričanske rudnike kitajske delavce. — Armenski patrijarh Ormanian je podal pri turški vladi svojo demisijo, ker niso vse njegove pritožbe, naj bi se Armencev ne zatiralo, nič izdale. — Mladi španski kralj Alfonso je tako priljubljen, da so vsi napredni meščani v Oviedu sklenili zapustiti mesto, ko ga pride kralj obiskat. — Tudi sploh vre neka čudna nezadovoljnost, za kar je baje tudi kraljica-mati odšla k svojim sorodnikom v Avstrijo in Bavarsko.

narodne množice v Bledu in iz okolice. Prvi večer so dospeli na Bled peš slovanski dijaki ter s svojimi rodoljubnimi govori in zares mojstrskim petjem naravnost osupnili in pridobili nas vse. Jaz sem imel pri tem še priliko, prepričati se, da slovanska mladina prihaja z vseučilišč z dobrim in rusofilskim prepričanjem, in ako to zrno pozneje propade, ne gre krivde povsem pripisati mladini.

Drugi večer, zdi se mi dne 12. avgusta, je dospelo zopet z zastavami domoljubno meščanstvo iz okolice pod vodstvom zavednih in narodnih učiteljev. Navdušenost je bila velika. Začuli so se govori in jedna ter druga stran sta se v vsakem odnošaju dobro razumeli. Do pozne noči je pel mešan moški zbor domoljubne in narodne pesmi in — priznavam — da še nikdar poprej nisem imel prilike slišati toliko prevzemajočih glasov mične in otožne slovanske pesmi. A okrog te vseslovanske družbe je še dolgo čez polnoč stala truma domačih kmetov, žensk in deklic. Ali take vzajemne manifestacije ne dokazujejo jasno, da je slovanski duh, ki se je ohranil v narodnih pesmih, mogoče in treba podpirati z vzajemnim občevanjem, z družbo in ljubeznijo!

Dopisi.

Iz litijskega okraja. Dopisniku iz tega okraja odgovarjam, da naj se, ako se pri nepodpisu pravega sodi, pač bolj mirno vede; kajti, kdor je že prosil, naj mu račune iz šolske računice naredim in zapisnike sestavljam, ta naj o zmoglosti zastopstva prav ponižno molči. Sploh je moje mnenje to, da se učitelstvo ne prepiraj v političnem dnevniku, svoje interne zadeve naj zravna pri konferencah ali vsaj v »Učiteljskem Tovarišu«. Tam sem vsikdar na razpolago, v dnevniku pa danes moja zadnja beseda. Laž je to, da sem na Bledu vnet klerikalec ter član »klerikalnega konsumnega društva«. Tudi je laž, da je imenovana »dvojica« brezplivna, narobe — več vpliva in vspeha ima, kot marsikdo saj dopisnik sam pravi, da sta ravno ta dva odločila mojo zmago. Jaz se nisem nikomur ponujal, nikogar prosil, volili so me značajneži pristo in brez pritiska, zato bom tudi nevezan za prosep šolstva deloval, za kar sem in to edino izvoljen. Da si je »svobodomiselnno napredno učiteljstvo« našega okraja želelo odločnega, značajnega in vzglednega zastopnika — temu bode pritril vsak zaveden, za napredek šolstva in povzdigo ugleda učiteljskega stanu vneti učitelj. — Morebiti je kdo tak na mestu, ali njegova preteklost nam usiljuje dvome. Če bom pa kdaj izročil zastopstvo drugim rokam, si bo učiteljstvo litijskega okraja gotovo izbralo boljšega moža, občeznanega kolega, ne pa novopečenega kandidata kake gospice.

Mihael Poklukar.

Iz Velikih Lašč. Ni ga bilo odgovora. »Križajte ga, ubijte ga, izolirajte ga!« Tako je prišel in končal Jaklič svoje vspešno delovanje v deželnem zboru. »Benedik je zapravil posojilniški denar; osleparil je kmeta, uničil ga je; zaprite ga vendar!« — Ni ga bilo odgovora. — Radi tega razjarjen, pisal je pod zaščito posojilniške imunitete načelstvu velikolaške posojilnice: »Vi ste vedeli za počenje Benedika, pa ga niste pravočasno odstranili; tudi Vi zaslužite izoliranje; reagirajte vendar!« — Ni ga bilo odgovora. — Pisal je še enkrat: »Za Božjo voljo, zakaj ne odgovorite, saj ste liberalci vendar vsega krivi; posojilnica Vaša je pasivna; jaz vem (!), da je pasivna.« — Ni ga bilo odgovora.

Ker se s takim žaljenjem poštenjaka Jakliča ne strinjamo, priobčujemo gornje.

Iz Rov. Zaključek prvega šolskega leta naše nove šole praznoval se je 29. julija t. l. na prav slovesen način. Po sv. maši, ki jo je daroval gosp. župnik Janko Šiška, korakala je mladina med pritrkavanjem izvrstno ubranih zvonov v novo šolsko poslopje, v kojem se je letos prvič poučevalo, in ki te po svoji krasni legi in mični uredbi že od daleč prijazno pozdravlja.

Z mladino prišli so tudi stariši in mnogo drugega ljudstva v šolo. Tukaj je najprvo gosp. gardni ritmojster Jernej pl. Andrejka, ki si je stekel za zgradbo in uredbo naše šole največ zaslug, pozdravil v krasnem, navdušenem govoru starše in

Slovanofilstvo, mislim, ni nikako politično licemerstvo ali monopol v rokah nekaterih politikov, ki se zlorabi pogostoma na ljubo jezuitom in neopravičenemu, ako ne bedastemu političnemu šovinizmu; nego je čista, kulturna ideja. In slovanofilstvo kot takšno potrebuje kulturnega, dejanskega in praktičnega truda v vseh odnošajih. Samo na ta način se nam posreči, doseči sčasoma konkreten dobiček in v družbi ljudi dobre volje in širšega obzorja ne samo odstraniti vsakršne predsodke, marveč v prvi vrsti ostreti se vsiljenih licemerskih in sebičnih voditeljev-politikov.

Ni moči tajiti, da so Čehi, spoznavši dobrote nemškega Mihelna, stopili končno na široko pot kulturnega in praktičnega slovanofilstva v duševnem in društvenem življenju. Njihovo požrtvovalno bratovsko razmerje s Slovenci so le eden izmed mnogih vzgledov češke razsodnosti in zatajevanja samega sebe. Čas bi že bil tudi za druge jugozapadne Slované, bolehaloče le ob času potrebe ali razburjenja na boleznih »slavofiličus«, da stopajo po stopinjah nadarjenih in delavnih Čehov! Čas bi končno bil tudi za mnoge Ruse, stopiti iz okvirja kabinetnega slovanofilstva na pot konkretnega zblizanja in se-

mladino, spodbujajoč jih k znanju in napredku.

Potem so prejeli najboljši učenci in učenke iz rok preblage gospe ritmojstrove darila, ki so jih dobrotniki, med njimi tudi kolovške gospice, šoli v ta namen naklonili. Po razdelitvi govorila sta še g. učitelj Šmajdek, mož, ki je s svojo delavnostjo in prijaznostjo zanesel docela novo življenje v našo tiho vasico in si pridobil na mah naša srca, — in pa gosp. župnik. Po trikratnem, z navdušenjem sprejetem »Živio!« na presvitlega cesarja zapela se je cesarska pesem, ki je zaključila to lepo slavnost, ki ostane nam vsem gotovo v vednem spominu.

Rimski klerikalizem

in še to in ono.

XI.

»Pravice«, trpinčiti in ubijati »krivoverce«, se je posebno posluževala inkvizicija. Ta je bila od cerkve ustanovljena. Pomorila je na tisoče ljudi, češ, da so »čarovniki« ali »krivoverci«. O zgodovini inkvizicije, ki je vsa pisana s človeško krvjo, s krvjo nedolžnih človeških žrtev, bo morda kdaj drugi prilika kaj spregovoriti. Kadar bomo to storili, izbrali si bomo za moto besede iz sv. pisma: »Ali niso ga hoteli sprejeti, ker so videli, da gre v Jeruzalem. Videvši pa to učenca njegova, Jakob in Janez, rečeta: Gospod, hočeš li, da rečeva, naj ogenj snide z neba in jih potrebi, kakor je tudi Elija storil? Obrnivši se pa, zapreti jima in reče: Ne veste, kakšnega duha ste vi. Sin človečji namreč ni prišel duš človeških gubit, nego da jih zveleča.« (Luka 9, 53—56.)

Tisti duh rimske inkvizicije, ki je nekdanj divjal, je še danes živ in klerikalizem ne želi ničesar tako, kakor da bi mogel divjati in klati kakor nekdanj.

Glasilo papeža Pija IX. »Civiltà Catholica« je inkvizicijo imenovalo »uzvišeno podobo socialne popolnosti« in profesor na vseučilišču v Inomostu, jezuit I. B. Wenig, je še l. 1866. navdušeno oznanjal, da se mora »krivoverstvo« kaznovati s smrtjo. Pač dobro jo je pogodil učeni in pobožni rimsko-katoliški škof dr. Hefele, ko je rekel, da duhovščini ne manjka dobre volje, zažigati grmade tudi dandanes. In tako je v resnici! V Rimu, pred papeževimi očmi in z odobrenjem cerkvene oblasti izhajajoči cerkveni list »A nallecra ecclesiastica« je še leta 1895. vne-majoč se za sežiganje puntarjev, krivovercev in liberalcev oduševljeno klical: Bodite blagoslovljene, plamteče grmade.

Ravno v tej točki se kaže kričeče nasprotje med klerikalizmom in kristijanstvom. Veliki cerkveni očaki v prvih stoletjih so bili gotovo vneti kristijani, saj so za svojo vero trpeli in se niso valjali v bogastvu in razkošju. Ti so bili odločno proti temu, naj se kdo sili kaj verjeti, kar mu ne ugaja in proglašali so načelo: ne s silo, ampak z ljubeznijo, ne z ubijanjem, ampak s prepričevanjem naj se ljudstvo pridobiva za kristijanstvo. Klerikalizem je to zavrgel. Njemu se ne gre za duševno zmago katoliške vere nad drugimi verami in prepričanji, ampak le za materialno zmago, ki se doseže s silo, s polenom in mečem. Grozovita priča tega je kanonsko pravo. Noben kazenski zakon na svetu ne obsega tako krutih, tako strahovitih do-

znanenja se z duševno potrebnimi manjšimi brati. Resnica je, da položaj Slovencev se sedaj ne predstavlja več tako žalostno in tragično. Ako se vzame v ozir, da se ta majhni narod bori zoper Nemce in Italijane, zoper lastne renegate, tako imenovane nemškutarje ter končno zoper Rim, pa se pokaže, da Slovenci imajo pred seboj še dokaj izkušenj in borbe za svoj obstanek. V neprestani borbi pa oslabevajo moči vsakega narodnega organizma, tembolj še moči odtrganega in samemu sebi prepuščenega slovanskega plemena. Radi tega potrebujejo Slovenci v teh razmerah vsaj sočutja drugih sorodnih in enokrvnih slovanskih bratov. Z zmago slovanskega duha ter dejanske slovanske vzajemnosti, s podporo in očitvijo slovanskega truda, v kakršnih si že bode odnošajih, morejo tudi Slovenci učkati zadovoljnosti in boljših časov.

»Vremena bodo Kranjcem se zja snile, Jim milši zvezde kakor zdaj sijale...«

Ti svetli zvezdi, ki jih je napovedal Prešeren, niso več daleč. Pospešiti jih more ne le spojitev razsodnega dela slovanskega razumnštva, razdeljenega v medsebojni borbi, marveč v prvi vrst ljubezen, odnošaji in sploh kulturna zveza ter podpora s strani drugih bratov Slovanov.

ločb, kakor kanonsko pravo glede tistih, ki so ekskomunicirani.

In kdo zapade izobčenju? Naj navedemo nekaj določb. Izobčijo se: Vsi »krivoverci« in njihovi somišljeniki, vsi, ki jim dajo zaščito ali jih zagovarjajo; — vsi, ki se proti kakemu papeževemu izreku pritožijo na splošen koncil; — vsi, ki se dejanski lotijo kakega kardinala ali škofa; — vsi, ki se s pomočjo posvetnih sodišč zoperstavijo cerkvenim sodiščem; — vsi, ki tožijo cerkvene osebe pri posvetnih sodiščih; — vsi, ki zagovarjajo kak verski ali znanstveni nauk, ki ga je papež zavrgel; — vsi, ki se dejanski lotijo, kakega duhovnika ali meniha tudi otroci, da, kdor udari konja, na katerem sedi duhovnik, zapade tudi izobčenju!

Pri taki neznanosti krutosti proti lastnim vernikom se ni čuditi, da je klerikalizem do skrajnosti nestrpljiv proti drugovernikom. Seveda, ko bi mogel, bi jih itak vse poklal in požgal, a ker nima te moči, jih vsaj preganja kolikor more.

Že papež Benedikt XIV. je obžaloval in obojal, da katoličani v nekaterih krajih družabno in prijateljsko občujejo z drugoverci. Isti papež je odredil, da mora vsak škof, kadar stori škofovsko obljubo, priseči: »Preganjaj bom »krivoverce« in jih pobijaj, kolikor bo v mojih močeh«. Ljubljanski škof izpolnjuje to prisego vestno in preganja liberalce, ki smo v njegovih očeh vsi krivoverci, kar le more.

L. 1867. je guverner Nove Kastilije grof Ceste odredil, kdor kaj piše proti katoliški veri, zapade obsodbi na smrt.

Papež Pij IX. je l. 1876 slovesno protestiral, da avstrijska postava določa, da se morajo drugoverci pokopavati na katoliških pokopališčih, če nimajo svojih. Imenoval je to postavo ostudno in prokletno.

Oredba kardinal vikarija z dne 12. julija 1878, izdano z odobrenjem papeža Leona XIII, določa, da zapade izobčenju vsak, kdor tiska vabila h »krivovercem« pridigam, kdor gre, čeprav le iz radovednosti, v protestantsko cerkev, ali proti plačilu v protestantski cerkvi poje ali na orglje igra. Da, celo zidar, ki dela pri stavbi protestantske cerkve stori smrtni greh in zapade izobčenju!!

Oj, to bi nas liberalce trpinčili, nas bičali s škorpioni, nam lomili kosti in nas žive sežigali, ko bi — imeli moč!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. avgusta.

— **Osebnosti.** Sodni pristav v Ilirski Bistrici, g. Edvard Picek, je premeščen v Lož, avskultant v Ljubljani, g. dr. Mirko Grasselli, pa je imenovan sodnim adjunktom v Ilirski Bistrici.

— **Dr. Tavčar — prosi škofa!** To budalost zapisal je »Slovenec« v svojem poročilu o Poljanskem shodu! Po farovžih se bode verjelo, nam pa služi zgolj v dokaz, kako klerikalce jezi, da niso mogli shoda v Poljanski dolini razgnati. Da so napredni shodi mogoči po klerikalnih občinah, to se je doglalo s shodom v Srednji vasi! Da se Šusteršičeva jata vsled tega togoti, je nam umljivo, pa se bo morala togoti privaditi, ker jo čaka še marsikako razočaranje. Gotovo pa je, da dr. Tavčarju niti na um ni prišlo, beračiti okrog gospoda škofa. Dr. Tavčar je samo mimogrede omenjal, da bi dr. Šusteršič bolje storil, če bi apeliral na svojega škofa, po kojega milosti so postali vsi, ki so razgrajali po deželni zbornici, deželni poslanci, in ne na barona Heina. Če bi škof umel svoj poklic, bi moral v soglasju s posvetno oblastjo delati na pomirjenju, ker bi moral biti apostolj miru in ljubezni. Dostavil pa je dr. Tavčar takoj, da je prepričan, da škof Jeglič tudi v tem trenutku ne bode kos svojemu vzvišenemu poklicu, in da bode tudi ta trenutek zamudil, kakor je zamudil trenutek ob priliki svojega dohoda v deželo, ko ga je takorekoč vse na rokah nosilo. Ali dandanes leži mož dr. Šusteršiču pod trebuhom, da se izpod tega trebuha ne vidita niti škofova palica, niti škofova mitra! In tako je! bi rekel dr. Šusteršič! Kdor vidi v tem beračenju okrog ljubljanskega škofa, je ali slep, ali pa ima Štefétove možgančke v glavici! Sicer je pa pri vsem tem zanimivo, da pošilja »Slovenec« dr. Tavčarja — k voditelju katoliške stranke, to je k dr. Šusteršiču. Res interesantno! Dr. Šusteršič je, ki odločuje, škof pa mora

igrati marijoneto v njegovih rokah! Nam »Slovenec« s tem ničesar novega ni povedal! Obžalovati je le škof, ki se zadovoljuje s takim »malim kruhkom«. Bog žegnaj!

— **„Gorenjska kmetijska šola“**. Pod tem naslovom čitam v večrajšem »Slovenec« notico, kjer se me sumniči, da sem v »Narodu« od četrtka spisal uvodni članek v tej zadevi. Saj mislim, da »Slovenec« kaže na me, dasiravno mu lahko povem, da je pod Stolom vedno v eč meni enako mislečih Janezov. Najprvo torej konstatiram, da omenjenega članka v »Narodu« nisem pisal jaz in da sploh ne vem, kdo ga je pisal. — »Slovenec« potem, kratko omenivši peklenščekov, ki bodo prišli po črne klerikalce, naštevajo zgodovinske podatke o gorenjski kmetijski šoli. Gospoda klerikalna! to mi že davno vse vemo, kar tukaj čenčate! Če Vi hvalite Ažmana, sumničite pa Pirca, Murnika in Hribarja, je to še več, kakor smešno. Če mi hočemo rabiti Vaše orožje, potem lahko rečemo, da je tudi Ažman takrat držal z baronom Schweglom! Če so se Murnik in Pirc kot voditelja kmetijske družbe, katera družba je za vso kranjsko deželo ustanovljena, ter Hribar, ki je smatral šolo potrebno za vso Gorenjsko, postavili na splošno stališče ter so raz to stališče oddali svoje objektivno mnenje, potem se to pravi res možato nastopiti, ne glede ne na levo, niti na desno! Nemožato pa nastopate Vi, klerikalna gospoda, ki ste, v nemar pustivši vse kmetске koristi, pod klop zlezli pred svojim patološkim pašo, dr. Žlindro, ter z razgrajanjem pokopali za več let med drugim tudi gorenjsko kmetijsko šolo! In to je hotel člankar v »Narodu« povedati! »Slovenec« piše, da se je 16 občin zavzelo za posestvo gospe Wuchererjeve. Prav je tako! Tudi mi smo za to posestvo, ker bi ob železnici ležeče ter v dobrem stanu še najbolj ustrezalo svojemu namenu kot kmetijska šola za vse Gorenjsko! In če bode gospa Wuchererjeva med tem časom s svojim posestvom drugače disponirala, potem ste ta prostor Gorenjcem snedli Vi, klerikalni pustolovci, ki, kakor se vedno očitneje kaže, nimate prav čisto nič srca in usmiljenja s kmetom-trpinom, ampak hočete imeti le prepričani in nadvlado! Sicer smo pa prepričani, da nam ne bode na večno delali gospodarske škode! — Moste, dne 3. avgusta 1902. J. Čop.

— **Kroparji, oziroma župnik Hoenigmann** so se začeli s pametjo kregati! V »Slovenec« od sobote so namreč priobčili nekak odgovor na protest okrajnega cestnega odbora radovljiskega proti obstrukciji. Pravijo, da se strinjajo s svojim županom g. Luko Hafnerjem, ki se je kot cestni odbornik podpisal, pa še poleg tega pristavil »v cestnih zadevah«

Ljube duše kroparske! tudi mi ostali odborniki smo podpisali protest »v cestnih zadevah«! Le poslušajte: treba je preložiti begunjsko cesto, sprejeti okrajno cesto Lesce-Kamnagorica-Podnart med deželne ceste, sprejeti kroparsko občinsko pot med okrajne ceste itd. itd. Pa na vse to se ne bode zgodilo, ker je Hadži-Sušteršič razgnal deželni zbor! Zato smo v teh cestnih zadevah kot vestni odborniki protestirali. Čemu pa nas potem volite? Veseli nas, da ste se nam v sobotnem »Slovenec« v »cestnih zadevah« pridružili tudi Vi, vrli Kroparji! Bog Vas živi! Deželne blagajne pa mi nismo vzeli v zakup in tega tudi trdili nismo. Sicer pa, gospodje le počasi. Toliko že vemo, da zadruga potrebuje denar, če hoče poslovati. In če Vam je bolj ležeče na tem, da ustrezete svoji politični strasti, kakor da zadruga dobro gospodari, potem je pa vse prav! Potem je najbolje, da še enkrat povabite škofa naj pride v Kropo za kaplana. Morebiti se bode mož vendar-le udal?

— **Škandal na uradniškem shodu!** V soboto so imeli državni uradniki shod pri »Maliču«, pri katerem naj bi se dogovorili o primerni akciji, mereči na to, da se za mesto ljubljansko zviša aktivitetna doklada, ki je z ozirom na visoko stanovnico postala že skoro beraška, kar pa sicer jako bistro oko slavne naše vlade doslej še ni zapazilo. Ne bomo se spuščali v podrobnosti tega posvetovanja, ker ta zadeva še ni rešena. Za danes hočemo pribiti le škandal, ki se je dogodil na tem shodu. Začel se je pravzaprav s

tem, da je neki znani asistent tobačne tovarne zasramoval uradnike-juriste, zlasti vladne in sodne uradnike. Prav to je namreč dalo povod, da je neki uradnik v slovenskem jeziku stavil primeren predlog. A takoj se je oglasil oni asistent tobačne tovarne ter zaklical: To je demonstracija; govorite nemški, mi slovenski ne razumemo. Vseled te nečuvne predrznosti domišljivega Vsenemca je nastal velikanski vihar in so vsi uradniki, ki se še niso nalezli Wolf-Schönererjevih nazorov, odločno protestirali. Ogorčenje je bilo toliko večje, ker predsednik te vsenemške impertinence ni zavrnil in slovenskega predloga ni dal na glasovanje. Ali naj se kolegijalnost kaže s tem, da se slovenski uradnik podreja nemškemu tovarišu?! Ta bi bila lepa, da bi v Ljubljani, v družbi državnih uradnikov, ki so vsi v svojih kompetenčnih prošnjah navedli, da so zmožni obeh deželnih jezikov, tu, na slovenski zemlji, bila demonstracija, ako državni uradnik na uradniškem shodu govori v slovenskem jeziku. Čudimo se le, da tak zagrizenec tu na Slovenskem službuje in da ne gre, od koder je prišel. Pogrešali ga bodo kvečjemu tisti nesrečniki, ki so ž njim v sorodu. Kakšen duh vlada pri teh ljudeh, to se je pokazalo koncem zborovanja. Tu se je zgodil drug škandal, katerega pa ne bomo popisovali, ker briga druge kroge, ne nas. Vprašamo pa danes zadnjikrat: Koliko časa pa bo ta asistent preslavne tobačne tovarne, v kateri so sploh zavladale kaj čudne razmere, uganjal svoje burke?

— **Rojen Ljubljčan-Nemec — obrekovalc Ljubljane.** Naša sobotna, pod zaglavjem: »Ljubeznivi someščani« stoječa notica, potrebuje nekoliko pojasniti. Kurimi vlak (iz kojega sta izstopila) zamudila sta minuli petek dva od pevske slavnosti v Gradcu se vračajoča Bavarca. Na peronu ljubljanskega južnega kolodvora sta pripovedovala, da je bilo okoli 200 znancev (Bavarec) namenjenih si od groznega potresa svetovnoznano Ljubljano in tudi postojnsko jamo ogledati. Ko so pa Bavarci v neki graški restavraciji potni načrt delali, stopil je med nje — iz gruče, obstoječe navidezno iz Celjanov in Gradčanov, ki so vsi čez Ljubljano, kot prebivališče poludivjakov zabavljali in Celje hvalili, neki gospod in Bavarec nekako tako-le ogovoril: »Ich selbst bin ein gebürtiger Laibacher und kenne die dortigen traurigen Verhältnisse ganz genau. Ich kann Sie versichern, dass ich nicht den Muth hätte mich in Laibach mit einem deutschen Sängerbezeichen auf der Strasse blicken zu lassen... Man wird zum mindesten insultirt und in den meisten Fällen auch geprügelt...« Seveda so na to Bavarci takoj sklenili v Trst in preko Italije v svojo domovino odpotovati. — Lep ljubljanski patrijot to!

— **Fran Triller** + danes je po dolgi in težki bolezni umrl kontrolor deželne bolnice, g. Fran Triller, v starosti 53 let. Pokojnik, ki je bil jeden najodličnejših deželnih uradnikov, je mnogo let v svojih prostih urah oskrboval tudi knjigovodstvo v »Narodni tiskarni«. Bil je blag mož, katerega je vsakdo rad imel, kdor ga je poznal, in iskren rodoljub. Bodi mu ohranjen ljub spomin!

— **Dr. Rado Frlan** +. Danes zjutraj je v Poljanah nad Škofjo Loko umrl ljubljanski zobozdravnik dr. Rado Frlan. Sin revnih kmetijskih starišev je dr. Frlan v pravem pomenu besede prestradal dijaška leta in moral premagati neizmerne materialne težave, predno je prišel do kruha. V teh letih stradanja se ga je prijel bolezen in sedaj je po večletnem bolhanju, star šele 28 let, legel v grob. S svojo žilavo vstrajnostjo si je pač ustvaril ugodno eksistenco, ali sadu svojega dela ni mogel uživati, ker je bolehal, še predno se je v Ljubljani naselil. Rajnik je bil vedno zvest somišljenik slovenske napredne stranke, ljubezniv in značajan mož. Lahka mu zemljica!

— **Umrila je v Ljubljani v starosti 78 let gospa Marija Pirnat**, tašča sodnega tajnika g. Ivana Kavčnika.

— **XIV. glavna skupščina zaveze avstr. jugoslovenskih učiteljskih društev** bo dne 14., 15. in 16. avgusta 1902 v Trstu. I. V četrtek, dne 14. avgusta. 1. Ob 1/2 1. uri popoldne: Seja upravnega odbora v hotelu »Evropa«. Vspored: a) Poročilo o delovanju vodstva Zaveze; b) do-

ločitev poročila za delegacijo; c) predlogi in nasveti. 2. Ob 1/2 7 uri zvečer: Zborovanje delegacij v Čitalnični dvorani. Vspored: a) Predsednik otvori zborovanje; b) poročilo tajnikovo o delovanju Zaveze in Zavezinih društev; c) poročilo računskih pregledovalcev za leto 1901. (§ 15. pos. r.); d) blagajniško poročilo; d) volitev treh pregledovalcev računov (§ 15. pos. r.) e) določitev letnih doneskov Zavezinih članov (§ 7. lit. a. Zav. pr.); f) določitev vsporeda za glavno zborovanje (§ 24. Zav. pr.); g) določitev časa prihodnji XV. glavni skupščini Zaveze (§ 22. Zav. pr.); h) volitev vodstva in upravnega odbora Zaveze (§ 11. in 12. Zav. pr.); i) predlogi in II. V petek, dne 15. avgusta. 1. Ob 9. uri popoldne: Glavno zborovanje po vsporedu, ki ga določijo delegacije, v veliki dvorani hotela »Evropa«. 2. Takoj po glavnem zborovanju redni občni zbor »Jubilejnega društva »Samopomoč« po običajnem dnevnem redu. 3. Ob 1. uri popoldne: Banket v hotelu »Evropa«. Kuvert brez vina velja 3 K. 4. Ob 6. uri zvečer: Koncert v »Narodnem domu« v Barkolu. (Vabilo in vspored se natisne posebe.) III. V soboto, dne 16. avgusta. 1. Ob 1. uri popoldne: Izlet v Benetke, odkoder se vrnejo udeležniki 18. avgusta zjutraj pred odhodom dunajskega vlaka. Za glavno zborovanje so zglasene te-le razprave: 1. »Naše stališče«. Govori gosp. Engelbert Gangl. 2. »Naše mladinsko slovstvo«. Poroča isti govornik. 3. »Naša organizacija in nje namen«. Govori gosp. Vekoslav Strmšek. 4. »Preosnova disciplinarnega zakona«. Poročevalec gosp. Ivan Šega. (Načrt zakona glej v 24. števi. »Učiteljska Tovaršna« z dne 10. avgusta t. l.) 5. »Pravna razmerja avstrijskega, osobito slovenskega ljudskega učiteljstva«. Zglasilo: »Pedagogičsko društvo« v Krškem. Poročevalec gosp. Ivan Lapajne. 6. Predlog: Zaveza naj stopi v dogovor in zvezo z društvom »Učiteljski dom v Celovcu« in naj priredi l. 1902. svojo zborovanje v tem mestu. Zglasilo isto društvo in utemeljeval bo predlog isti govornik.

— **Gostovanje članov slovenske drame na Bledu.** Bralno društvo na Bledu priredi v nedeljo, dne 10. t. m., v dvorani »Blejskega doma« gledališko predstavo »Oče in oči« ali »Ženski Otel«, igrokaz v 3 dejanjih. V tej igri nastopijo kot gostje člani slovenske drame iz Ljubljane. Vstopnice se dobivajo od srede naprej v bazarju g. Lergetporerja. Cene sedežev v prvih treh vrstah po 3 K, v drugih treh vrstah po 2 K, v ostalih pa po 1 K. Stojišča po 50 vin. Pristop je vsakemu dovoljen. Začetek točno ob 1/2 9. zvečer.

— **Vodovod v Postojni.** Zgradba istega oddala se je tvrdki G. Rumpel na Dunaju ter se bo z delom pričelo, čim ministrstvo oddajo zgradbe potrdi.

— **Nesreča v Otoški jami pri Postojni.** V petek sta prišla dva Saksas, baje doktorja in bržčas udeležnika graških slavnosti, v Postojno in sta si hotela ogledati neke jame in podzemske votline. Naprosila sta fotografa g. Šeberja, naj jima preskrbi večjih vodnikov, in g. Šeber jima je preskrbel Antona Šibenika, ki je znan kot vesten vodnik in jako dober poznavalec vseh jam in votlin. Šibenik je najel še drugega vodnika Jos. Vilharja in v spremstvu teh mož sta šla rečena Saksas v soboto zjutraj v otoško jamo. Kakor znano, končuje ta jama s takomenovanim »belvederom«, pod katerim teče Pivka. Ta včasih kar naenkrat izgine v »kak »sifon« in se pozneje zopet pojavi. Formacije so različne in kdor hoče naprej, se mora voziti po Pivki, potem zopet peš hoditi itd. Z ozirom na to sta omenjena Saksas naprosila jamsko oskrbništvu, da jima posodi svoj ameriški čoln. V petek sta čoln preskusila in ker se je poskus dobro obnesel, so šli z zaupanjem v jamo. Vsi štirje so ob 1/2 11. uri prišli do kraja, kjer sta dve jezera. Šibenik je srečno prepeljal najpoprej jednega Saksasa, potem Vilharja in končno drugega Saksasa čez to prvo jezero. Možje so potem šli dalje in prišli do drugega jezera, ki je kakih 700 m dolgo in jako globoko. Sredi tega jezera je jako nevarno skalovje in se mora vsak, ki se hoče čez jezero prepeljati, kar najbolj sključiti, sicer zadene z glavo ob skalo. Tudi tu je Šebenik nameraval svoje spremljevalce spraviti po isti poti na drugo stran, kakor pri prvem jezeru. Jednega Saksasa je srečno prepeljal na drugo stran, potem pa šel s čolnom nazaj, a ni ga bilo ne na to, ne na drugo stran. Vilhar in drugi Saksas sta čakala, a Šibenika ni bilo, kričala sta in ga klicala, a slišalo se ni nič. Šibenik se je bil namreč ponesrečil,

Vračajoč se čez jezero je z glavo zadel ob omenjeno skalovje, padel v jezero in utonil. Lahko si je misliti položaj ostalih treh. Ko je Vilhar po več ko triurnem čakanju spoznal, da se je morala zgoditi nesreča, je bil v najtežavnejšem položaju, ker ni imel čolna. Moral je pustiti svojega spremljevalca na bregu drugega jezera in plavati čez prvo jezero. Lahko to ni bilo, saj je moral rešiti luč. V jami sta ostala oba tujca, jeden na tej strani drugega jezera, jeden na nasprotni strani. Posebno hude ure je preživel slednji. Celih osem ur je moral čakati in nič ni vedel, pride li rešitev ali ne, bo li še kdaj videl luč sveta ali pa od lakote poginil pod zemljo. Vsa čast vodniku Vilharju, ki je preplaval prvo jezero, hitel v vas Veliki otok in sklical ljudi, da so šli v jamo. Amerikanskega čolna rešitelji seveda niso imeli, a napravili so plave iz bičja, šli tisto pot kakor izletnika z vodnikoma in rešili oba strahu pred smrtjo trepetajoča Saksas. Kako je bil rešitelj vesel posebnosti tisti Saksas, ki ga je bil Šibenik prepeljal čez drugo jezero, si je lahko misliti. Ljudje so potem iskali še Šibenika in ga šele v nedeljo popoldne našli z razbitim čolom mrtvega v jezeru.

— **I. mednarodni Lawen-Tennis turnir na Bledu.** Vse kaže, da bo ta turnir, ki se vrši 8. t. m., nekaj izvenrednega. Oglasilo se je že 108 udeležnikov, mej njimi znameniti avstrijski igralci kakor Kinzl, Wessely, Bertrand, Széchenyi, potem Grka Kephallinos in Marsello ter jako veliko dam.

— **Ogenj v Železnikih.** Ob 1/2 2. uri čez polnoč, torej v ponedeljek zjutraj, pričelo je goret v hiši gosp. Antona Klemenčiča, št. 45. Požar upepelil je vse poslopje. Gasilno društvo je bilo takoj na licu mesta in je zastavilo vse moči, da so se rešila sosedna poslopja, za kar hvala vrlim gasilcem. Škode je okroglih 2000 K in zavarovalna svota znaša 1600 K. Strah je bil velik, ker je okrog pogorele hiše več drugih hiš, ki so bile v nevarnosti. Ogenj je nastal iz neznanega vzroka.

— **Prekrasni pojavi ob solnčnem zahodu** so se v zadnjem času opazovali nad Julijskimi planinami. Nebo je žarelo v različnih nasičenih barvah, menjajoč iste v različnih osenah in v različnih barvah ob posameznih solnčnih zahodih. Posebno krasno so bile rdeče, rumene in zelenkaste barve.

— **Preko Ljubelja in Podkorenskega sedla** vračajo se te dni baterije 9. topničarskega polka iz strelnih vaj pri Krškem nazaj v Celovec. Ta naloga, ki se sicer ponavlja vsako leto, ni malenkostna, posebno pri prehodu čez Ljubelj (1370 m), kjer večinoma moštvo samo izvleče topove na vrh. Zato pa dobe konji zvečer dobrega rumenega ovsa, vojaki pa — nič.

— **Premovanje konj v Bohinju in Lescah.** Kakor že nekaj let, tako se bode tudi letos vršilo v radovljiskem okraju deželno in državno razdeljevanje konjerejskih daril. Deželna darila se bodo delila dne 1. septembra t. l. dopoldne ob pol 11. uri v Bohinjski Bistrici za kobile z žrebeti iz občin Bohinjska Bistrica in Srednja vas. Premovanje izvrši konjerejski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske in se bode razdelilo deset daril, in sicer: eno za 50 K, eno za 40 K, tri po 30 K in pet po 20 K. Pravico do daril imajo le konjerejci iz gori navedenih občin, in sicer le za kobile, katerih žrebe izvira od državnega ali dopuščenege zasebnega žrebca, kar se mora dokazati z zakonitim spuščalnim listom. — Dne 2. septembra t. l. vrši se na to premovanje z državnimi konjerejskimi darili v Lescah in se bo skupaj razdelilo 14 daril, v vrednosti 440 kron ter 9 svetinj, delitev se izvrši v treh oddelkih, in sicer za kobile z žrebetom, mlade kobile in žrebice. Obdarovanci iz Bohinja smejo se s svojimi žrebecimi kobilami udeležiti tudi premovanja v Lescah, toda v tem slučaju morajo vrniti deželno darilo. Z ozirom na lepe vspehe prejšnjih let, posebno na one v lanskem letu, pričakovati je obilne in lepe udeležbe in se konjerejci in prijatelji iste osobito na premovanje v Lescah opozarjajo.

— **Iz Metlike** se nam piše: 3. avgusta ob 10. uri zvečer je tu med silno nevihto toča uničila tretjino sadu na trsju. Nevihta je prišla od zapada in se je vlekla proti vzhodu. V sosednih občinah ni bilo

toče. Streljalo se je samo v Metliki in na Jurovem na Hrvaškem. Žalostno za posestnike, katere je ta uima zadela. Drugod v vinogradih kaže nad vse prav lepo. Pretečeni teden sem ogledal več vinogradov na Vivodini in v Draščih. To je divota! Grozdja je na trtah, kakor bi ga na nje nametal. Nekateri trte imajo kar po 40-60 grozdov. Posebno so se mi dopadli kar najlepše obdelani vinogradi draščkega učitelja Murna, ki svedoči povsod o marljivosti tega poštenega, značajnega moža. Le tako naprej, gospod učitelj!

— **Štirirazredna ljudska šola v Vipavi.** Zraven nadučitelja sta poučevala, menjaje se med letom, dva učitelja in tri učiteljice. Otok je bilo koncem leta: 138 dečkov in 146 deklic. Vspeh je bil dober.

— **Slovenska gimnazija.** Slovenski gimnazijski razredi se bodo le premestili iz Celja. Zato pa se bodo popolnili v polno gimnazijo. Nova slovenska gimnazija bo stala v Gaberjih tik Celja, in jo bo postavila vlada ob državnih troških. Mesto Celje dobi tudi novo gimnazijsko poslopje, ki se bo zidalo v bližini nove slovenske gimnazije.

— **Železnica Grobelno-Slatina-Rogatec** se prične graditi najkasneje do 9. septembra t. l. Kolodvor na Grobelnem bo stal za Lebičevim mlinom.

— **Koliko velja učenec na štajerskih deželnih zavodih.** Na deželni risarski šoli v Gradcu plača dežela za vsakega učenca 168 K, na meščanski šoli v Hartbergu 177 K, v Judenburgu 179 K, v Celju 196 K, v Radgoni 216 K, na graški realci 229 K, na ptujski gimnaziji 252 na kmetijskih šolah v Grottenhofu 535 K, na sadjarski in vinarški šoli v Mariboru pa celo 926 K. In vse to skoraj edino le Nemcem v prid.

— **Grozen umor.** Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju v Župečji vasi je kmetova žena Marija Bauman dne 3. avgusta t. l. v veliki razburjenosti peljala, oziroma nesla k bližnjemu potoku vse tri svoje sinčke, od kojih je bil eden šest let star, drugi dve leti in tretji še ne pol leta ter jih vrgla v vodo, da so utonili; skočila je tudi sama v vodo z namenom, da si konča življenje, ali voda je bila premajhna in ni se mogla vtopiti. Šla je potem domov rekoč: »tam so moji otroci, idite po nje!« Vzrok tega groznega čina je že dolgo trajajoč prepir in sovraštvo z njenim možem. Morilko so izročili okrajni sodniki v Ptuj.

— **Požar.** V vasi Podovi, eno uro od postaje Rače (v Mariborskem okraju) oddaljeni, nastal je dne 30. julija ob 1/10. uri dopoldne velikanski požar, ki je uničil 24 poslopij z gospodarskimi poslopji ter s krmo in žitom vred. Zgorela sta tudi dva otroka, eden 4, eden 5 let star, posestnika Jankota Fingušta. Škoda znaša okoli 100.000 kron.

— **Koroški deželni glavar** grof Zeno Goess, bi rad odstopil. Po zaključitvi deželnega zbora pa so se podali v soboto k njemu deželni poslanci ter mu izročili krasno zaupno in zahvalno adresno s prošnjo, naj bi še ostal na krmilu deželnega zastopstva. Grof se bo najbrže tudi udal.

— **Celovski benediktinski samostan — prodan.** Škof Kohn je kupil od celovške mestne občine benediktinski samostan. Dasi se hoče o kupni ceni varovati tajnost, je vendar znano, da je prepustila mestna občina škofu samostan za 10000 K cenejše, kakor pa je svoječasno zanj zahtevala. Zato pa jim priskrbi škof celo kardolemenihov, ako ne celo — nun.

— **Zopet anarhisti.** Tržaška policija je zaprla dva črkostavca iz Vidma, katera so popisale italijanske oblasti kot skrajno nevarna anarhista.

— **Ljubljanske srajce — tepene.** V soboto ponoči šlo je več ljubljanskih fantov dražiti svoje sobrate na Karolinsko zemljo. Bili so jako dobre volje in si vzeli seboj tudi moža, da jim je igral na harmoniko. Na Karolinski zemlji se je seveda pelo, vriskalo in na korajžo klicalo. Tudi so sklicali večinoma vsa znana dekleta. Ondi bivajočim fantom pa to ni bilo nikakor ljubo. Zbrali so se na tihem, si nalomili palice in skočili na ljubljanske fante. Prvi, ki ni zbežal, bil je nekoliko gluhi pečarski pomočnik Valentin Štepic,

kateri je bil za svoj pogum tepen s palico po glavi. Drugi ljubljanski fant, bivši natak Pavel Debevec, kateri vsled vrtoglavoosti ni mogel dohajati svojih bežečih tovarišev, skril se v cestni jarek, a zaman, tudi njega so Karolinčanje zasadi in dobro pretepli. Druge ljubljanske srajce so srečno ušle in med saboj obljubile, da ne pojdejo več dražiti fantov na Karolinsko zemljo.

— **Tepen** je bil dne 28. julija v Hauptmanci Matevž Avšič. Šel je na obisk k Neži Prime, seveda že pozno ponoči, in jo klical na lestvi. Neža pa ni marala zanj, negó poklicala svojega brata Janeza, ki je vasovalcu izpodnesel lestvo in ga pretepel tako, da so ga morali prenesti k sosedu Bokalu, kjer tudi še sedaj leži in je baje težko ranjen.

— **8000 kron poneveril.** Kakor smo poročali, je prišla mestna policija nekega Antona Del Fiola, ker je zelo potratno delal z denarjem. Sumilo se je, da mož ni povedal svojega pravega imena. Sedaj pa se je izkazalo, da je izpovedal resnico in da je res denar poneveril svojemu prijatelju Gnotu, trgovcu v Trstu, ko mu ga je bil izročil, da naj ga nese v hranilnico. Po poneverbi ni bil Gnot napravljen proti Del Fiolu kazenske ovadbe in tudi sedaj zahteva samo svoj denar nazaj, dobremu prijatelju pa privoščiti prostost. No, takih je malo.

— **Ponesrečila** je danes na Poljanski cesti Marija Ferkolj, posestnica z Bizovika. Peljala se je na svojem vozu proti domu, nasproti pa je pripeljal I. Žan, hlapec založbe puntigamskega piva. Ker se nista mogla izogniti, hotela je Marija Ferkolj izstopiti, a prišla ji je noga med njen in hlapec voz. Ferkolj je težko ranjena.

— **Konj se je splašil.** Iv. Košir iz Kamnika se je v nedeljo popoldne peljal z jednim konjem po cesti na južno železnico. Konj se je ustrašil električne železnice, je skočil v jarek in tam zvrnil voz, kateri je bil precej razbit. Košir se je hudo poškodoval. Tudi konj je dobil praske.

— **Ubil se je.** Sodni sluga Robert Zagorec, stanujoč v Hrenovih ulicah št. 14, prišel je sinoči že pozno domu. Zaspal je na mostovžu in padel na dvorišče ter si razbil glavo tako, da so ga danes zjutraj ob petih našli mrtvega. Prenešen je bil takoj v mrtvašnico.

— **Nepoboljšljiv tat.** Policija je prišla Lovrenca Cotmana, kateri je radi tatvine izgnan iz mesta. Cotman je imel pri sebi rudeč namizni prt, katerega je ukradel baje v neki gostilni v Šiški.

— **Pijančev konec.** Črevljar Martin Gorjanc s Primskovega je bil znan čestilec jeruša. V petek se ga je tako nalezel, da je grede iz Kranja na Primskovo padel po jako strmem bregu Kokre in se ubil.

— **Pri nekem tepežu na Jesenicah** je bila Jakobu Mozetiču leva roka podolgem prerezana. Prepeljali so poluzavestnega v deželno bolnico.

— **V Ameriko** se je včeraj z južnega kolodvora odpeljalo 56 oseb.

— **Mestna ljudska kopel.** Od 29. junija do 26. julija 1902 oddalo se je v mestni ljudski kopeli skupaj 3342 kopelji, in sicer za moške 2595 (pršnih 1925, kadnih 670); za ženske pa 747 (kadnih 546, pršnih 201).

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 20. do 27. julija 1902. Število novorojencev 30 (=41,4‰), mrtvorojenca 2, umrlih 20 (=32,7‰), mej njimi jih je umrlo za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 13. Med njimi je bilo tujcev 4 (=20‰), iz zavodov 10 (=50‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 1, za škarlatico 4, za tifuzom 2, za vrtico 4 osebe.

— **Najnovejše novice.** Boj med češkimi in poljskimi delavci. Na posestvu Kappel blizu Schwerina so se hudo stepli češki in poljski delavci med seboj. Pet oseb je mrtvih, 23 pa težko ranjenih. — Zopet zginilo denarno pismo. Dunajska kreditna banka je poslala neki zadržki tvrdki v pismu 6500 K. Pismo je med potom zginilo. — Toča ubila štiri osebe. V pokrajini Nagy-Szölles je padala predvčerajšnjem kakor pest debela toča. Pobilja je vse šipe, uni-

čila polja in vinograde do zadnje bilke ter ubila na polju tudi štiri ljudi in mnogo živali. — Dom tiskarjev se otvorili v nedeljo na Dunaju. — Stroški procesa zoper Palizzolo znašajo jeden milijon lir. Poklicanih je bilo 500 prič. — Veliko ljudsko prenočišče za revne potnike se otvori na Reki. — 102letni ženin. V Temes-Sagu na Ogrskem se je poročil 102letni posestnik Istvan Hugar s svojo 80letneto strežnico M. Hoffer.

* **Proces proti „Mafiji“** O moralni propalosti v Italiji govori zopet za Musolinom jasno ravnokar završeni proces Palizzolo in tovarišev. Kakor znano, je bil Palizzolo italijanski poslanec in zelo vplivna oseba. Ker je bil pri banki v Palermu močno zadolžen, a ravnatelj te banke Notarbartolo se ni hotel dati podkupiti, da bi mu dolgove črtal, je kratkotalo moža na neki voznji v železničnem kupeju dal umoriti. Umor je izvršil član „Mafije“ Fontana, železnični sprevoznik. Obravnava se ni mogla vršiti v Siciliji, ker bi ne le priče ne upale resnice povedati iz strahu pred maščevanjem Mafije, temuč se iste tudi sodniki tako boje, da bi morilec nikakor ne upali obsoditi. Zločin se je zgodil že leta 1893. Kmalu se je videlo, da je bila nasilna odstranitev imenovanega ravnatelja ter nekega Micelica. V obeh slučajih je bil Palizzolo najel morilec. Zločince so sicer prijeli, a jih kmalu zopet izpustili, in policijske oblasti so same uničevale vse sledi in dokaze. Kmalu je bilo jasno, da ima vlada interese na tem, da se umora ne kaznujeta. No, po devetih letih je prodrla pravica. Proces se je pa vršil v Bologni ter je trajal celih deset mesecev. A tudi tukaj so se pristaši „Mafije“ tako zanašali na moč te zarotne družbe, da so z gotovostjo pričakovali oproščanja ter so v ta namen že imeli pripravljene godbe in bakljade, da bi bili morilec proslavili kot mučenika ter prirejali ovacije porotnikom. No porotniki so jim prečrtali račune, ker so morilec obsodili na 30 letno ječo. Stem so pokazali, da se je začelo celo ljudstvo vendar sramovati zločinske propalosti, ki vlada dandanes javno mnenje v Italiji, dasi so zapadli s tem najbrže osveto „Mafije“.

* **Iz srečne Indije.** Zdravstveno poročilo predsedništva v Bombay-u za leto 1901 izkazuje kaj žalostne številke. Po istih je pobrala kuza 33.000, kolera 163.000, disenterija 21.800 in mrzlica celo 500.000 ljudi. Umrljivost je torej velikanska, v mestu Bombay samem je znašala ista 79.350 slučajev t. j. 102 na tisoč prebivalcev, značilno je tudi 600 smrtnih slučajev vsled lakote v tem mestu.

* **Kateri deli človeškega telesa so najboljši.** Neki žurnalista, ki je bil med Kanibalci, pripoveduje, da imajo ljudje mnogo rajše domače oceanskih otokov, nego belokožce. Meso belokožcev ima bajé čudno slan okus; najslabše, skoraj nevjimno pa je meso pomorščakov, ki živé vedno na morju ter pušijo in uživajo mnogo žganja. Najboljši del človeškega telesa je glava, zlasti oči, možgani in lica. Naro pride roka in meča, vse drugo pa ni nič vredno. Tako so pravili divjaki žurnalistu, kateri se jim je zdel menda presuh in preslab, ker so ga pustili živega domov oditi.

* **Studije o beraštvu.** Znani danski žurnalista, Aksel Bredahl, je nedavno spisal več ostrih člankov zoper beračanje ter dokazal, da se stekajo podarjeni novci navadno v žepo nevednih. Pozival je tedaj občinstvo, naj izroči rajši vsakojake darove dobrodelnim društvom. Da bi svoje nazore podkrepil, napravil je sam „praktične“ poskuse kot berač razno preoblečen, o čemur poroča prav zanimivo. Kot „navadni cestni berač“ v kavarnah in pri vratih, je dobil neko popoldne od 1. do 6. ure v Kopenhagenu 7 K 31 erov v denarju, množino kruha z maslom, dvakrat juho in enkrat prikuho. Preoblečen za prodajalko cvetlic je stal ponekega dne dve do tri ure v najhujšem dežju v manj obiskani ulici, vendar je dobil 3 K 54 er. ne da bi prodal le ene cvetlice. Kot lajnar si je naigral v osmih urah celih osem kron. Potem je še odšel beračiti na deželo da se prepriča, ali se res služinčadi tako slabo godi, da jedo le krompir. Povsod pa je dobil dobro hrano pač pa mu niso skoraj nikjer dali denarja.

Društva.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“.** Še nobeno leto svojega obstoja odbor društva „Ljubljana“ ni pokazal toliko marljivosti v svojem društvenem delovanju in prireditvah raznih zabav in koncertov, kakor letošnje leto pod svojim izbornim in marljivim kapelnikom gosp. profesorjem Deklevom. Komaj po preteku 14 dni, ko se je vršil izlet s koncertom v Škofji Loki, že zopet priredi društvo svoj koncert in sicer večerni koncert, koji se vrši v soboto dne 9. t. m. na vrtu hotela „Lloyd“. Sodeluje ljubljanska društvena godba. Zanimiv vspered pevskih točk objavi se pravčasno. P. n. slavno občinstvo se opozarja, da se vabila za ta koncert ne razpošiljajo.

— **Strelnski klub „Triglav“** ima svoj sestanek danes zvečer v gostilni »pri Kroni« v Gradišču. Sklicatelj »Dami-ja«.

Književnost.

— **„Vrboreja“.** Deželni odbor je izdal knjižico, ki jo je spisal učitelj na obrtni strokovni šoli gosp. Josip Baran. Knjižica obsega natančen pouk o vrbo-reji in izkoriščanju vrbe.

— **„Naši zapiski“** je ime slovenski »socialni revije«, ki je začela izhajati v Ljubljani. Prvi sešitek ne obeta nič posebnega.

Telefonska in brzajavna poročila.

Šmarje pri Jelšah 5. avgusta. „Slovenčevo“ poročilo o tukajšnjem shodu je pristransko in napačno.

Dunaj 5. avgusta. Pod vodstvom viteza Jaworskega je prišla k ministrskemu predsedniku Körberju deputacija veleposestnikov šlahčičev prosit, naj v tistih galiških okrajih, koder štrajkajo kmetijski delavci, razglasi izjemno stanje in naj izposluje, da se za izvršitev potrebnih del na poljih da vojaštvo za razpolaganje. Körber je rekel, naj se deputacija obrne na gališkega namestnika, češ, da ima itak oblast, dogovorno z višjesodnim predsednikom razglasiti izjemno stanje, ako se mu zdi, da je to potrebno. Glede vporabe vojaštva za kmetijska dela je dejal, da ne more ničesar storiti, češ, tu odloči cesar sam. Vsled tega je med veleposestniki nastala velika nezadovoljnost in uvažuje se misel, poslati posebno deputacijo direktno k cesarju s prošnjo, da se razglasi izjemno stanje in dovoli vojaštvo.

Dunaj 5. avgusta. Superintendent Haase je odložil mandat zaradi visoke starosti.

Lvov 5. avgusta. Štrajk je v nekaterih občinah že ponehal, zato pa je nastal v več drugih.

Budimpešta 5. avgusta. Pri mestni občini Subotica so razkrili velikansko poneverjenje v visokosti 6 milijonov kron. Vse uradnike se zaprli.

Petrograd 5. avgusta. Časopisje je ogorčeno nad provokatoričnim in izdajskim početjem Nemcev v Revalu povodom prihoda nemškega cesarja na Rusko. Cesar sicer ne pride v Reval, a vendar so Nemci okrasili hiše s pangermanskimi znaki in pangermanskimi napisi.

Berolin 5. avgusta. Merodajnejši listi so vsi mnenja, da sestanek ruskega carja z nemškim cesarjem v Revalu nima političnega pomena.

Narodno gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** V mesecu juliju t. l. je bilo vložnih pri »Ljubljanski kreditni banki« na vložne knjižice in na tekoči račun 833.692 K 01 h, vzdignjenih pa 981.995 K 28 h. Skupno stanje vlog je bilo koncem meseca julija t. l. 2.963.143 K 52 h.

— **Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu juliju 1902 je 297 strank vložilo 60.062 K 57 h, 314 strank dvignilo 74.806 K 70 h, 5 strankam se je izplačalo posojil 19.800 K. Stanje hranilnih vlog 2.857.805 K 43 h, stanje posojil 1.796.472 K 56 h, denarni promet 233.539 K 32 h.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu juliju 1902 je 221 strank vložilo 61.705 K 84 h, 223 strank vzdignilo 66.073 K 30 h, torej manj vložilo 4.367 K 46 h, 7 strankam se je izplačalo posojil 4.360 K, stanje vlog 1.948.298 K 33 h, denarni promet 374.027 K 83 h.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dn 5. avgusta 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 90
Skupni državni dolg v srebru	101 75
Avstrijska zlata renta	121 55
Avstrijska kronska renta 4%	99 85
Ogrska zlata renta 4%	121 25
Ogrska kronska renta 4%	97 95
Avstro-ogrsko bančne delnice	1596
Ki aditne delnice	687 50
London vista	239 70
Nemški državni bankovci za 100 mark	117—
20 mark	23 41
20 frankov	19 06
Italijanski bankovci	93 95
C. kr. cekini	11 26

Žitne cene v Budimpešti

dn 5. avgusta 1902.

	Termin.	za 50 kg	K
Pšenica za oktober	.. . . .	50	6 61
Rž " " april 1903	.. . . .	50	6 95
Koruza " oktober	.. . . .	50	5 69
" " avgust	.. . . .	50	4 92
" " maj 1903	.. . . .	50	5 18
Oves " oktober	.. . . .	50	5 28

Efektiv.

Nespremenjeno.

Po uradnem izkazu je proti lanskim letinj 840 tisoč stotov pšenice več, 250 tisoč stotov rži in 100 tisoč stotov ovsam manj.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so meseca julija poslali prispevke p. n. gospoda in društva. Upravništvo „Slov. Naroda“ zbirko 174 89 K, uredništvo „Slovenca“ 5 K, Vincencijeva družba v Trzinu 400 K, Čitalnica v Šiški del dohodka veselice 200 K (po „Sl. N.“), „Národní Tiskarna“ podpora 200 K, advokat dr. Janko Brejc v Ljubljani dar 100 K, tovarnar Iv. Jebračin od kave 200 K, vesela družba v Radovljici 310 K, mariborski bogoslovci 1902. l. 200 K, dve gospi iz Trziča z geslom: „Iz naroda za narod!“ zbirko 20 K, Jos. Vrtovec v Vel. Žabljah iz nabiralnika 4 K, Ježovnikova gostilna v Velenju iz nabiralnika 8 K, Koroški Slovenci dar 1000 K, pripravniški abiturijentje dohodek veselice 100 K (po „Sl. N.“): Ciril-Metodov dar: Jos. Novak v Lukovici 10 K, nadučitelj Fr. Kovač v Zatični zbirko 13 20 K, nadučitelj Fr. Lavtižar v Šmartnem pod Šmarno goro 3 K; pčojilnice: v Šmihelu pri Pliberku 28 K, v Žalcu 40 K, v Spod. Dravbergu 50 K, v Pišecah 10 K, v Cerknici 20 K; podružnice: ženska v Trbovljah 69 K, v Ljutomeru 17 10 K, v Trzinu 341 20 K, moška v Novem mestu 107 K, v Litiji 126 K, ženska v Kranju 124 K, moška v Kranju 122 60 K, za Vuhred in okolico 15 K, Pivka na Krasu 34 K, ženska v Trstu 500 K, izvenakademična v Gradcu 50 K, ženska v Postojni 50 K, moška šentjakobsko-trnovska v Ljubljani udnine 74 K in Ciril-Metodovega daru 48 K, ženska v Krškem 80 K (po „Sl. N.“), v Gorjah pri Bledu 36 K. — Družba je imela meseca julija skupaj 4806 04 K dohodkov in 3832 81 K stroškov.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Upravništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Mesto

venca na krsto umrlemu kontrolorju deželne bolnice gosp. Fran Triller-ju polože deželni uradniki 42 K kot dar družbi na oltar. — Živeli!

Meteorologično poročilo.

August	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
4.	9. zvečer	738.6	17.2	sl. szahod	jasno	
5.	7. zjutraj	737.2	12.8	brezv. vetr.	megla	
	2. popol.	735.5	27.0	sr. jzahod	del. oblak.	0.7 mm.

Srednja večerajšnja temperatura 18.7°, normale: 19.6°.

Potrni od najgloblje žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega in najboljšega soproga, očeta, brata, zeta, svaka in strica, gospoda

Franca Trillerja

deželne bolnice kontrolorja

ki je po dolgi, zelo mučni bolezni, prejemši svete zakramente za umirajočega, v 53. letu svojega, od neumornega dela in neizčrpane dobrote do svocev napolnjenega življenja danes ob 1. uri ponoči izdihnil svojo blago dušo.

Truplo predragega pokojnika se bode v sredo, dne 6. avgusta, ob 6. uri popoldne v hiši žalosti, Zaloška cesta št. 2, svečano blagoslovilo in potem na pokopališču pri Sv. Krištofu v lastnem grobu položilo k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v četrtek, dne 7. avgusta ob 8. uri v župni cerkvi pri Sv. Petru. (1847)

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dne 5. avgusta 1902

Ana Triller roj. Kremžar, soproga.
— Sofi, Mici in Fanči, hčere.

Potrjim srecem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni sin, oziroma brat, gospod

dr. med. Rado Frlan

zobozdravnik v Ljubljani

dne 5. avgusta t. l. ob 3. uri zjutraj, previden s svetimi zakramenti, v 28. letu svoje starosti, po dolgi, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v četrtek, dne 7. t. m., ob 10. uri popoldne v Poljanah.

Predragega ranjega priporočamo v molitev in blag spomin.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači farni cerkvi.

Poljane pri Škofji loki, dne 5. avgusta 1902.

(1846) **Rodbina Frlanova.**

Stanovanje

s tremi sobami, kuhinjo, kletjo, drvarnico in podstrešjem odda se mirni stranki brez otrok za novembarski termin na Poljanski cesti št. 24. (1845-1)

Izurjena

prodajalka in blagajničarica

z dobrimi spričevali, želi svojo sedanjo službo premeniti. (1848-1)
Naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Novo muzikalije za godala in pihala.

1 plesni komad { za 6 glasov... 15 kr.
                  " 10 " ... 20 "
                  " 15 " ... 25 "
Šole za vse instrumente po 1 gid. Muzikalije vseh vrst po najnižji ceni.

Lud. Hnyk (1814-2)

Jablonec nad Jizerou, Češko.

Vodovode

za mesta, vasi, pristave, zavode, postava, toplice, bolnice i. t. d. napravlja

Ant. Kunz
Morav. Granice
c. kr. dvorni zalagatelj.

Ta tvrdka je ustanovila, kakor se more izpričati s pohvalnimi spričevali, vodovode v 42 mestih, 494 občinah, na več sto velikoposestvih in obrtnih zavodih, ter je največji in najstarejši slovanski zavod za pridobivanje vode. (1088) **Prospekti zastoj.** b (14)

Pozor! Kolesarji in hribolazci Pozor!

(1790) predno pijete mrzlo pijačo, izpijte kozarček a (3)

Cvekovega brinovca iz Kamnika!

Trgovski pomočnik

z dobrimi spričevali želi službo premeniti v mestu ali okolici.

Kdo, pove upravništvo „Slovenskega Naroda.“ (1807-2)

Išče se mlinar

oženjen ali samec, kateri bi prevzel dober mlin na polovico skupička ali pa v najem.

Gašper Rotar

Moste p. Žerovnica (Gorenjsko).

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Fruga** čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osončni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Lionakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Keifling v Steyr, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osončni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Keifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osončni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osončni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezernu, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Keifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osončni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — **Fruga v Novomestu in v Kočevju.** Osončni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Fruga** iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osončni vlak z Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Ob 7. uri 12 m zjutraj osončni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osončni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Lince, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezernu, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osončni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m zvečer osončni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta. **Fruga iz Novega mesta in Kočevja.** Osončni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 4. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 33 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljubljane** juž. kol. v **Kamnik.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. iz **Kamnika.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 8. uri 19 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je krajšnjemu času v Ljubljani za 2 minute spredi. (1517)

Učenka

iz boljše rodbine, slovensčine in nemščine zmožna, se sprejme (1850-1)

v modnem salonu J. S. Benedikt-a v Ljubljani.

Majhna družina brez otrok išče

čedno stanovanje

obstoječe iz 2 do 3 sob s kuhinjo i. t. d. za novembarski termin. — Ponudbe pod „čedno stanovanje“ poste restante Ljubljana. (1851-1)

Samo za 4 vinarje je možno napraviti

č krožnik dobre juhe

v 5 minutah iz juhinih konzerv, ki se uporabljajo v c. kr. avstr. armadi. — Pošiljatve 130 porcij za 5 K po poštnem povzetju ali nekoliko porcij in navodilo kot vzorec za 40 vin. pošilja franco, če se dotična svota naprej pošlje Jindřich Vojtěch, Král. Vinohrady št. 583. (1813-2)

Lokal za trgovino

se odda z novembrom v najem v Prešernovih ulicah št. 5.

Vpraša se pri lastniku. (1837-2)

Špage vsake vrste

domačega in tovarniškega izdelka, kakor tudi za vreče vezati, **sirovega konca**, ponuja samo za preprodajalce ali večje odjemalce

Ivan Kordik

trgovina galanterije in drobnine na debelo in drobno (1457-7)
Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14.

Odvetniški koncipijent

z večletno prakso, ki je zmožen pred okrajnimi sodišči in če možno tudi pred sodnimi dvori zastopati, kristijan, zmožen slovensčine, se od januarja 1902, oziroma tudi prej sprejme pri

dr. Juliju Feldbacher-ju

odvetniku v Mariboru n. D. 1844-1

Dobre cenene ure

s 3letnim pisanim jamstvom

razpošilja zasebnikom

prva tovarna za ure v Mostu

HANNS KONRAD

eksportna hiša ur in zlatarne

Most (Brüx) št. 61 Češko.

Dobra nikelasta remontoarka 3.75

Prava srebrna remontoarka 5.80

Prava srebrna verižica 1.20

Nikelasti budilec 1.95

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem. (2758-66)

Ilustrovani katalog zastoj in poštnine prosto.

Pri neki gradbi železnice na Kranjskem

se da v najem

gostilna

z lokalom za trgovino z mešanim blagom, s trafiko in prodajo kolekov, najemniku, ki more dati kajvejo ter more plačati, pod ugodnimi pogoji.

Gostilna in lokal za trgovino se tudi posamezno oddata v najem.

Ponudbe pod „B 33“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (1822-2)

Sloveči profesorji medicine in zdravniki priporočajo

tinktura za želodec

lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani

dvornega zalagatelja

Nj. svet. papeža

kot sredstvo, ki krepa želodec, vzbuja tek, pospešuje prebavljanje in odprte telesa, posebno zdravlilna za one, ki trpejo na zastaranem zaprtju.

Tinktura za želodec razpošilja lekarnar Piccoli v Ljubljani v škatlicah z 12 steklenicami za K 2.52, s 24 steklenicami za K 4.80, s 36 steklenicami za K 7.—, s 70 steklenicami za K 13.—. (Poštni paket pod 5 kg.) (1507-3) 8

V „Narodni tiskarni“

je izšel

*** v proslavo ***

Fr. Prešernove

stoletnice

Prešernov album.

Cena izvodu K 2.40,

po pošti 12 vin. več.

Naročila sprejema

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelškega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebļev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za objanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žilindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Gene nizke.

Vničujte muhe

najnevarnejše prenašalke bolezenskih in kužnih tvarin. (415-141)

Najboljše sredstvo je ameriški **Tanglefoot**

ki se dobi v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

Papir za svalčice brez glicerina in cigaretne stročnice

AIDA

promitrano z zlato kolajno na Dunaju 1902.

Najboljši izdelek sedanjega časa!!

Dobiva se v Ljubljani v prodajalnicah specialitet:

Vaso Petričič, Anton Krisper, Mestni trg, Ivan Kordik, Prešernove ulice. 1550-4

Postojenci!

Kdo pride v Ljubljano?

Velika zaloga (114-60)

pristnih Jos. Reithoffer sinov

Pneumatik

katere nudim po isti ceni, kakor tovarna.

Styria-, francoških Peugeot-, Stefanie-koles

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec, na Mestnem trgu št. 25, nasproti rotovža.

brezplačno ter poštnine pristo.

Izšla je brošura:

Obstrukcija

v deželnem zboru

ter se dobiva v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani.

Cena 20 vin., po pošti 24 vin., 100 komadov 10 kron.

Prešernove poezije

v novi popolni izdaji 3 žvuljenjepisom, literarno-3godovinskih kritičami in estetično oceno. — Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje 3 zlato obreso) 3 H po pošti 3 H 20 h.

Založništvo L. Schwentner v Ljubljani. 1835-2

Razglas.

Izpraznjena je služba **provizoričnega deželnega živinozdravnika:**

- V Metliki.** S to službo so združeni dohodki letnih 1400 K, in sicer je v pokritje te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 800 K, dočim sta se mestna občina Metlika in sodni okraj Metlika zavezala prispevati v to svoto po 300 K. Dotični živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledati meso v mestu Metlika ter živino, ki se prižene tje kaj ob letnih semnjih ter tedenskih tržnih dnevih.
- V Ribnici.** S to službo je združen letni užitek 800 K iz deželnega zaklada in nadaljni užitek 400 K iz blagajnic občin Ribniškega sodnega okraja. Prosilci za eno ali drugo teh služeb naj pošljejo svoje prošnje z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti

do 25. avgusta t. l.

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 26. julija 1902.

Razpis.

- Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče službe:
- pri **deželnem tajništvu** službo **revizorja** s plačo 2.600 K in aktivitetno doklado 500 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K. Prosilci za službo revizorja, kateri bode imel v prvi vrsti nadzorovati poslovanje občin na Kranjskem, morajo dokazati, da so dovršili juridično-politične študije in da so napravili praktični izpit ali za politično ali pa za sodniško poslovanje. Ako takih prosilcev ni, se bo oziralo tudi na prosilce, kateri dokažejo, da so za upravno poslovanje dobro izvežbani;
  - pri **deželnem stavbnem uradu:**
    - službo **nadineženirja** s plačo 4.000 K in aktivitetno doklado 700 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 400 K;
    - eventualno službo **inženirja** s plačo 3.200 K in aktivitetno dokado 600 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K;
    - eno, eventualno dve službi **stavnih pristavov** s plačo po 2.000 K in aktivitetno doklado 400 K na leto ter s pravico do dveh v pokojnino vstevnih petletnic po 200 K.
- Prosilci za službe pod a, b in c morajo dokazati, da so dovršili tehnične študije za inženirsko stroko.
- Prosilci za razpisane službe predložijo naj svoje z dokazili o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika ter s pričevali o usposobljenosti, podprte prošnje
- do 25. avgusta t. l.
- podpisanemu deželnemu odboru, in sicer oni, ki so že v kaki javni službi, potom predpostavljene oblasti.
- Deželni odbor vojvodine Kranjske v Ljubljani,**
- dne 25. julija 1902.

Graška trgovska akademija.

Javni, državno podpirani zavod v vrsti štirirazredne višje srednje šole. Absolventi uživajo v polnem obsegu pravic, da vstopijo za jednoletne prostovoljce, kakor tudi pravico, da si iščejo določene službe, oz. urade.

Dne 18. septembra t. l. se začne 40. šolsko leto. Sprejemajo se absolventi nižjih srednjih šol, kakor tudi meščanskih šol (ti pod gotovimi predpogoji). Sprejetje iz drugih enako postavljenih šolskih zavodov je odvisno od dovoljenja vis. ministrstva. Zavod je sprejel ono dalekosežno novo organizacijo, ki kar najsigurneje daje možnost dijakom, da lahko zmagujejo obilno učno gradivo, ki se mora na trgovskih akademijah vsled dvojne smeri (splošna in strokovna izobrazba) proučiti. V prvem letniku se v obče poučuje le en tuji jezik.

Priljubljeni razred se vzdržuje posebej za manj vsposobljene prosilce, kakor tudi za učence, ki se niso dovolj zmožni nemškega jezika.

Z zavodom je združen **jednoleten abiturijentski tečaj** (začetek 5. oktobra) za absolvente višjih srednjih šol in tem enakih učnih zavodov, ki se hočejo posvetiti trgovskim in industrijalnim podjetjem ali pa hočejo kot visokošolci (juristi) svoje znanje razširiti času primerno. Tudi se vzdržuje prosti, na nikako določeno predpripravo navezani **pol- in celoletni tečaj** za gospode in posebej za dame. (Začetek 18. septembra in 15. februarja.)

Prospekte razpošilja in daljna pojasnila, tudi radi preskrbljena učencev, daje **ravnatelj** pisarna v **Gradcu**, Kaiserfeldgasse št. 25.

(1724-3) **Ravnatelj: J. Berger.**

Na prodaj je jako lepo, obširno posestvo

ki leži ob državni cesti med Novim mestom in Zagrebom, takorekoč v sredini med Novim mestom in Krškim, z enonadstropno hišo, v kateri se nahaja že dobrih osemdeset let jako dobro obiskovana gostilna, s prostornim gospodarskim poslopjem, dvema hlevoma, z velikim senčnatim gostilniškim vrtom, z ledenico tik hiše in kegljiščem, z lepim sadnim vrtom, njivami in travniki v najbližji bližini hiše in rodovitnim vinogradom, kateri je zasajen z amerišskimi trtami, ima lepo lego in meri okoli treh oralov.

Natančneja pojasnila in pogoje, kateri so jako ugodni, daje **Aleksander Hudovernik**, c. kr. notar v **Kostanjevici**.

(1828-2)

Konkurzni edikt.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu je dovolilo otvoritev (trgovskega) konkurza čez premoženje pod tvrdo „**Dragotin Novak, trgovina z mešanim blagom, pivom in apnom v Trebnjem**“ registrovanega trgovca **Dragotina Novaka v Trebnjem**.

C. kr. dež. sodni svetnik **Anton Klobučar, predsednik sodišča v Trebnjem**, je imenovan konkurznim komisarjem, gosp. **dr. Andrej Kuhar, c. kr. notar v Trebnjem** pa začasnim upraviteljem mase.

Upniki se pozivljajo, da pri roku, ki je določen na **12. avgusta 1902** predpoldne ob 9. uri pri c. kr. okrajnem sodišču v Trebnjem stavijo svoje predloge glede potrjenja za zdaj nastavljenega ali o imenovanju drugega upravitelja mase in njegovega namestnika ter volijo odsek upnikov.

Dalje se pozivljajo vsi oni, ki hoté staviti kot konkurzni upniki kako zahtevo, da naznanijo svoje terjatve, tudi če bi o njih bila začeta kaka pravna obravnava

do dne 15. septembra 1902

pri tem sodišču ali pa pri c. kr. okrajnem sodišču v Trebnjem, po predpisih konkurznega reda ter se zglasijo istotam pri na dan **25. septembra 1902** dopoldne ob 9. uri določenem likvidacijskem dnevu za likvidacijo in določitev povrstnega reda.

Upniki, kateri zamudijo rok zglasitve, imajo nositi vse stroške, kateri nastanejo z novim sklicevanjem upništva ter pregledom poznejše zglasitve, kakor tudi posameznim upnikom ali pa masi nastale stroške, ter so izključeni od na podlagi pravilnega razdelilnega načrta že izvršenih razdelb.

Pri likvidacijskem dnevu prisotni zglasjeni upniki imajo pravico, po prosti volitvi namesto masnega upravitelja, njegovega namestnika ter članov odbora upnikov, ki so do tedaj poslovali, postaviti druge osebe svojega zaupanja.

Likvidacijski dan se določi ob enem kot pogodilni dan.

Daljšje objave tekom konkurzne obravnave se bodo zglasile v uradnem listu »Laibacher Zeitung«.

Upniki, ki ne stanujejo v Trebnjem ali pa v njega bližini, morajo pri zglasitvi imenovati istotam stanujočega pooblaščenca za prejem vročitve, v nasprotnem slučaju se imenuje na ukaz konkurz. komisarja zanje na njih škodo in stroške vročilen pooblaščenec.

C. kr. okrožno sodišče v Novem mestu,

odd. I, dne 29. julija 1902.

Naznanilo.

Čebelarska tvrdka Bilc & Žnideršič v Ilirski Bistrici naznanja, da se je ista razdružila.

Zatorej se prosi odslej vsa naročila na čebelarske potrebščine izročevati tvrdki:

Ivan Bilc, trgovec v Ilirski Bistrici

kateri pošilja na zahtevanje zastoj in franko ilustrovane cenike vseh potrebščin naprednega čebelarstva. (1766-3)

Naročila na med in čebele naj se blagovolijo naslovljati na tvrdko: **Anton Žnideršič, industrijalec v Ilirski Bistrici.**

Pozor! Čebelarji!

Pozor! Čebelarji!